

Recenzja pracy dyplomowej (magisterskiej)

Imię i nazwisko Autora: Veronika Šulcová

Temat pracy: **Humor a satira jako prostředek vyrovnání se se zkušeností holocaustu na příkladu děl Tadeusze Borowského a Edgara Hilsenratha**

Imię i nazwisko Promotora: PhDr. Mgr. Alena Zelená, Ph.D.

1. **Zgodność treści pracy z tematem:** Temat sformułowany jasno i precyzyjnie, treść pracy w pełni odpowiada podjętym zagadnieniom.
2. **Układ i konstrukcja pracy** (opis układu treści i ocena poprawności przyjętej struktury):
Logiczny i przejrzysty, nie mam uwag.
3. **Ocena merytoryczna pracy** (nowatorstwo ujęcia problemu; sposób opisu aktualnych badań; znajomość literatury przedmiotu i podstawowych źródeł oraz umiejętność wyszukiwania, analizowania i przetwarzania zdobytych informacji; umiejętność analizowania, syntetyzowania, uogólniania i wnioskowania):

W zakresie badań nad holokaustem niezwykle trudno wybić się dzisiaj na nowatorstwo, niełatwo też objąć aktualny stan badań, nawet we fragmentarycznym zakresie – jest tego po prostu bardzo dużo. Autorka zwróciła uwagę na niezwykle intrygujące i w jakimś sensie kontrowersyjne zagadnienie – humoru, humorystycznego podejścia do tematu. Jest świadoma, jak najbardziej słusznie, jego funkcji terapeutycznej, pomagającej przetrwać, a później uporać się z traumą, jak też kontrowersji, które zazwyczaj pojawiają się wokół tego rodzaju przedsięwzięć. Za przykład posłużyły Jej opowiadania Tadeusza Borowskiego i powieść Edgara Hilsenratha pt. *Nazista i fryzjer*. Autorzy, choć rówieśnicy, pod są bardzo od siebie różni, odlegli; inny jest też pod wieloma względami kontekst ich twórczości, w zupełnie innym czasie i warunkach powstały ich dzieła. Nie do końca jestem przekonany, czy był to najlepszy wybór. Trudno jednak w tym momencie czynić z tego zarzut, zwłaszcza że we współczesnej humanistyce porównuje się już wszystko ze wszystkim, nie oglądając się specjalnie na konteksty. Autorka pracy, choć poświęciła sporo miejsca życiu i twórczości pisarzy, skupiła się na dziełach i ich analizie pod sformułowanym w temacie kontem, i wywiązała się z tego zadania dobrze. W pracę – co rzuca się w oczy – włożono wiele wysiłku, dostrzec też można duże zaangażowanie. Jak już zaznaczyłem na początku, literatura przedmiotu w tak określonym temacie jest bardzo obszerna, trudna do ogarnięcia. Autorka dostrzegła przede wszystkim dostępne w sieci opracowania w języku angielskim, licznych i dużo wnoszących do sprawy rozpraw i przyczynków polskich literaturoznawców wiele tu nie znajdziemy, nad czym wypada przejść do porządku dziennego, jednakowoż w tym zakresie za poważne uchybienie uznać należy brak dwóch podstawowych monografii dotyczących Tadeusza Borowskiego: A. Werner, *Zwyczajna apokalipsa. Tadeusz Borowski i jego wizja świata obozów* (Warszawa 1971, 2. Wyd. 1981) i T. Drewnowski, *Ucieczka z kamiennego świata* (Warszawa 1972, wyd. 2. 1977). Lektura tych opracowań mogła chociażby naprowadzić Autorkę na ciekawe świadectwa odbioru dzieł pisarza. Poza tym w pracy naukowej należało oprzeć się na krytycznych wydaniach tekstu, czyli: T. Borowski, *Utwory wybrane*, oprac. B. Werner, Wrocław-Warszawa-Kraków 1991 (Biblioteka Narodowa, seria 1, nr 276) lub *Pisma*, oprac. T. Drewnowski, J. Szczęsna (Warszawa 2003).

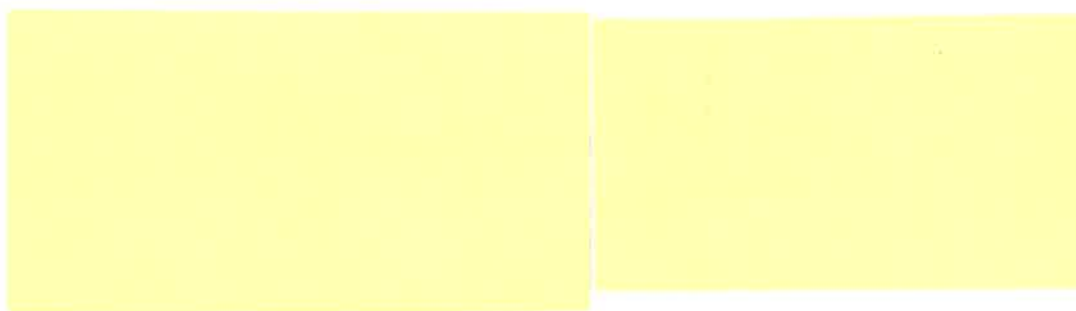
4. **Poprawność metodologiczna pracy** (formułowanie problemów i konstruowanie założeń, celów i hipotez; zastosowanie metod badawczych; osadzenie problemu w aktualny stan badań historycznych i historiografii; poprawność opracowania wyników; zasadność dokonywania uogólnień oraz sposób formułowania wniosków):
Zasadniczo nie budzi zastrzeżeń.

5. **Poprawność warsztatowa pracy** (konstrukcja bibliografii i przypisów oraz opracowywanie tekstu od strony formalnej; zastosowanie w prezentacji wyników form niewerbalnych, takich jak. np.: tabele, mapy, grafy, diagramy i schematy wzbogacone materiałem ikonograficznym):
Praca przygotowana starannie, nie mam uwag.
6. **Językowa i graficzna strona pracy** (poprawność logiczna, gramatyczna, ortograficzna, jasny i precyzyjny język, prawidłowe stosowanie pojęć historycznych, estetyka pracy):
Nie mam uwag.

Ocena: **bardzo dobry**

Kraków, dnia: 14 stycznia 2021 r.

Podpis recenzenta/promotora:

Obrona pracy dyplomowej powinna być traktowana łącznie z egzaminem dyplomowym. Student powinien otrzymać recenzję na tyle wcześnie, by w trakcie obrony mógł się ustosunkować do uwag recenzenta.